

Posudek vedoucího práce

Šárka Hálečková, Carl Luython, První kniha madrigalů 1583 (edice a analýza), Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, Praha 2014, 180 stran (72 stran textu, 108 stran edice, četné tabulky, faksimile).

Práci Šárky Hálečkové, která je věnována analýze první knihy madrigalů Charlese Lyuthona, považuji z pohledu vývoje diplomových prací obhájených na Ústavu hudební vědy UK FF, za zlomovou. Doposud byly seminární, diplomní a dizertační práce zabývající se hudbou starších období nesené určitým formálním a obsahovým stereotypem. Šárka Hálečková se jím nenechala omezit a vnesla do své práce osobitou invenci a řadu původních velmi podnětných nápadů. Týkají se nejen formálního řešení některých částí práce, v kterých nabízí skvěle vyhotovené tabulky a přehledové grafy, ale především celkového přístupu k analýze staré hudby. Práce je napsaná se znalostí problematiky, ale zároveň je nesena nadhledem a vtípem, takže se výborně čte. Způsob argumentace je přesvědčivý a inspiruje k dalším úvahám a diskusím. Co jiného si od analytického vědeckého textu přát?!

V centru zájmu autorky práce stojí skladatel a varhaník rudolfínského období Carl Luython. V úvodu Šárka Hálečková podává nezbytnou biografii autora, přičemž se opírá o dostupnou literaturu od prvních zmínek o tomto autorovi až po práce vydané v nedávné době. V rudolfínské tematice a odborné literatuře vztahující se k činnosti rudolfínské kapely v Praze je autorka velice dobře orientována. Na FF UK již předložila jednu seminární práci věnovanou jinému rudolfínskému skladateli Franzi Salemu a její sečtělost v odborné literatuře k tomuto tématu je patrná v průběhu celé předložené práce. Luythonův život shrnuje nejen v tradiční reflexi vydané literatury a kritice dochovaných pramenů, ale do textu vkládá i velice přehlednou a inspirativní tabulku, která přehledně shrnuje všechna známá data, která lze v nečetných známých pramenech nalézt. Následně přináší přehlednou reflexi dosavadní literatury k tématu.

Druhá část práce je věnována první knize madrigalů Charlese Lyuthona. Šárka Hálečková ji detailně charakterizuje. V rámci popisu tohoto pramene podniká i velice zajímavou hudebně ikonografickou sondu do užitého tiskařského materiálu. Vedle vnější kritiky pramene se autorka zabývá i historickými souvislostmi vzniku sbírky. Vcelku jednoznačně určuje osobnost Johanna Fuggera, kterému je celá sbírka dedikována.

Analytická část práce je uvedena obecnější kapitolou, která je věnována madrigalu. Hlavním přínosem práce, vedle pečlivě připravené edice, jsou části, v kterých se autorka pokouší o charakteristiku kompozičního stylu autora. Každý, kdo se zabývá hudbou raného novověku ví, jak těžké je vymezit osobní či osobitý kompoziční styl autorů období renesance. I význační autoři se často nechávali inspirovat tvorbou někoho jiného, přebírání motivů a postupů není považováno za krádež, ale za projev pocty (parodická mše), uplatňují se principy rétoričnosti a zavedených figur. Šárka Hálečková se tím nenechala omezit a pustila se do velice invenční

analýzy Luythonova kompozičního stylu. Inspirována dobovou estetickou literaturou a jejími novodobými výklady (Dykast), uvažuje o Luythonově hudbě neschematicky, bez novodobých snah o unifikaci autorských stylů. Dochází tak k velice zajímavým závěrům, které vlastně Luythona rehabilitují v jeho původnosti a osobitosti. Své analýzy dokládá především na vztahu textu a hudby a na způsobu užití chromatických tónů. Dokládá to i původními překlady užitých textů a analýzou vybraných motet. A komparací Luythonových postupů s dalšími dobovými autory. Zvláště v této části práce se Šárka Hálečková projevuje jako velice invenční a nekonvenční muzikolog. Její přístup je třeba jen ocenit.

Práce je doplněna pečlivě připravenou edicí skladeb, řadou přehledných tabulek, které mají velkou vypovídací hodnotu a je opřena o skutečně prostudovanou a pochopenou literaturu. Za moderní považuji i autorčinu schopnost kriticky a původně pracovat i s online informacemi na internetu. K práci Šárky Hálečkové se opakovaně vracím. Některá místa jsou velice inspirativní i pro pedagoga. V každém případě je třeba uvažovat o publikování vybraných částí předložené práce.

Práci Šárky Hálečkové hodnotím jakou výbornou. Vřele ji doporučuji k obhajobě. Autorku jsem během přípravy celé práce lidsky i odborně skutečně poznal a velice si naší spolupráce vážím. Zároveň doufám, že se tématu bude moci věnovat i ve své další odborné práci.

V Praze, 29. 8. 2014

Doc. PhDr. Petr Daněk, PhD.

petr.danek@ff.cuni.cz